

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«БРОВАРСЬКЕ ВИЩЕ УЧИЛИЩЕ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ»
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**ФУТБОЛ та МІНІ-ФУТБОЛ
та МЕТОДИКА ЇХ ВИКЛАДАННЯ**

ПРОГРАМА

**нормативної навчальної дисципліни
підготовки молодшого спеціаліста**

напряму 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»

спеціальності 5.01020101 «Фізичне виховання»

(Шифр за ОПІ ПП.03.03.10)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Комунальним вищим навчальним закладом Київської обласної ради «Броварське вище училище фізичної культури»

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Васильєва Наталія Анатоліївна – викладач вищої категорії, Рубаненко Ігор Іванович - викладач другої категорії.

Схвалено методичною радою КВНЗ Київської обласної ради «БВУФК»

“ ____ ” _____ 20__ року, протокол № ____

Голова методичної ради _____ (Шита Т.А.)

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни **«Футбол та міні-футбол та методика їх викладання»** складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста напряму 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» спеціальності 5.01020101 «Фізичне виховання».

Предметом вивчення дисципліни є історія, теорія та методика викладання футболу, оволодіння технікою і тактикою гри. В процесі навчальної практики студенти оволодівають професійними і педагогічними навичками та вміннями в проведенні практичних занять з футболу та міні-футболу, складанню необхідної документації, організації занять та змагань.

Міждисциплінарні зв'язки:

Дисципліна «Футбол та міні-футбол та методика їх викладання» тісно пов'язана з базовими спортивними дисциплінами «Теорія та методика фізичного виховання» та «Теорія та методика спортивного тренування», базовими педагогічними дисциплінами «Педагогіка» та «Психологія», дисциплінами медико-біологічного блоку «Фізіологія людини», «Біохімія», «Медико - біологічні основи спорту», «Гігієна».

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Історія футболу. Правила гри. Класифікація прийомів техніки і тактики.
2. Методика навчання прийомам техніки та тактичним взаємодіям. Методика розвитку фізичних якостей.
3. Теорія і методика спортивного тренування у футболі.
4. Організація і проведення змагань з футболу.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

- 1.1. *Метою викладання навчальної дисципліни «Футбол та міні-футбол та методика їх викладання» є вивчення техніки основних прийомів гри у футбол, вимог до організації та проведення футболу та міні-футболу, формування у студентів вмінь та навичок, необхідних для самостійної роботи в різних ланках фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи.*
- 1.2. *Основними завданнями вивчення дисципліни «Футбол та міні-футбол та методика їх викладання» є забезпечення теоретичних знань і професійно – педагогічних навичок, необхідних для викладання футболу та міні-футболу в загальноосвітніх школах та позашкільних спортивних навчальних закладах. Навчальна дисципліна повинна сприяти підготовці висококваліфікованих інструкторів фізичної культури.*

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- техніку виконання основних прийомів гри у футбол та міні-футбол;
- методику навчання основним прийомам гри;
- методику навчання тактичним побудовам у футболі та міні-футболі;
- правила змагань з футболу та міні-футболу;

вміти:

- показати основні прийоми гри;
- організовувати та проводити суддівство учбових ігор;
- використовувати ігри у футбол в навчальному процесі.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 годин/ 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Лекції.

Історія розвитку футболу. Основні правила гри у футбол та міні-футбол, зміст гри та основні поняття. Класифікація прийомів. Атакуючі та захисні дії гравця. Гра воротаря. Послідовність у навчанні. Підготовка та основні вправи. Техніка безпеки під час проведення занять. Тактичні побудови у футболі. Методика навчання тактичним побудовам у футболі.

Загальні поняття про фізичну підготовку футболістів. Методика розвитку фізичних якостей.

Урок футболу у навчальному закладі. Урок – основна форма проведення занять з футболу. Частина уроку та їх зміст. Контрольні нормативи. Вибір вправ та їх дозування.

Теорія і методика спортивного тренування у футболі. Система, принципи, зміст спортивного тренування. Технічна, тактична, техніко-тактична підготовка. Фізична підготовка. Психологічна підготовка. Відновлюючі заходи у футболі. Побудова тренування. Цикли, періоди, мікроцикли, тренувальні заняття. Планування та облік тренувань. Система тренувань.

Практичні заняття.

Фізична підготовка, вправи для розвитку таких фізичних якостей як сила, швидкість, витривалість, спритність, гнучкість. Поняття про техніку, об'єм, різносторонність і ефективність техніки. Класифікація техніки: техніка переміщень, техніка польового гравця та воротаря.

Атакуючі дії гравця: вибір місця, зупинка м'яча, ведення м'яча і обведення суперника, передачі м'яча, удари по м'ячу, фінти. Захисні дії гравця: прикривання гравця, який володіє м'ячем, прикривання суперника без м'яча, прикривання простору поля, відбирання м'яча. Гра воротаря: стійка воротаря, ловіння м'яча, стоя-

чи на місці, в падінні, відбивання м'яча кулаками, виходи із воріт. Атакуючі дії воротаря: вибивання м'яча, вкидання і викочування м'яча.

Індивідуальні та групові дії гравців з м'ячем та без м'яча. Тактика гри в обороні та нападі. Системи нападу та захисту. Системи гри: класична, система трьох захисників, система 4+2+4 та її варіанти. Комбінації стандартні і в ігрових ситуаціях.

Методичні заняття.

Методика навчання техніці і тактиці гри у футбол. Методика навчання і тренування. Структура процесу навчання. Класифікація основних етапів навчання, засобів і методів тренування. Методика проведенню занять по навчанню і удосконаленню техніки (послідовність, методичні прийоми, засоби виправлення помилок). Методика вправ по удосконаленню індивідуальних, групових і командних дій. Учбові вправи і тактика комбінацій в залежності від задач і умов проведення гри.

Побудова тренування. Цикли, періоди, мікроцикли, тренувальні заняття.

Планування та облік тренувань. Система тренувань.

Методика суддівства змагань.

Практика.

1. Показати техніку вивчених прийомів.
2. Виконати контрольні вправи і нормативи по техніці удару м'яча.
3. По завданню викладача провести навчання прийомам гри.
4. Провести суддівство гри

3. Рекомендована література

1. Агашин Ф.К. Биомеханика ударных движений. – М., 1997. – 208 с.
2. Алексеев В.М. Физиологические аспекты футбола. Лекции для студентов и слушателей. – М., 1986. – 34с.
3. Зеленцов А.М., Лобановский В.В. Моделирование тренировки в футболе. – К., 1985. -136 с.
4. Зеленцов А.М., Лобановский В.В., Ткачук В.П., Кондратьев А.И. Тактика и стратегия футбола. – К., 1989. – 192 с.
5. Лапутин А.Н. Обучение спортивным движениям. – К., 1986. -216 с.
6. Лисенчук Г.А., Лоос В.Г., Догадайло В.Г. Тактика футбола. – К., 1991. - 88 с.
7. Теория спорта // под общей ред. Платонова В.Н.- 1987. – 428 с.
8. Соломонко В.В., Лисенчук Г.А., Соломонко О.В. Футбол. Підручник для студентів вузів фізичного виховання і спорту.- К., 1997. – 276 с.
9. Соломонко В.В. Тренировка вратаря в футболе. –К.,1986. – 128 с.
10. Соломонко В.В., Лисенчук Г.А., Соломонко О.В. Развитие игровой творчости у футболистов. Метод. Посібник. – К.,1998. – 74 с.

- 11.Шамардин В.Н., Савченко В.Г. Футбол. Метод. Пособие.- Днепропетровск, 1997. – 214 с.
- 12.Шамардин В.Н. Медико-биологические основы спортивной подготовки футболистов. – Днепропетровск, - 1998. – 134 с.

13.Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

14.Засоби діагностики успішності навчання: семінарські та практичні заняття, тестові завдання, реферати, контрольні роботи.